★ ESPERANTO ★

DUONMONATA INTERNACIA GAZETO

ABONO

Unu Jaro . . . . Sm. 1.20 | Helpabono. . . . Sm. 4.—

Spesmilo (Sm.) = 100 Spesdekoj (Sd.) = 2,50 frankoj = 2 ŝilingoj = 2 markoj = ½ dolaro = 1 rublo = 2,40 kronoj aŭstr = 1,80 kronoj Skand (proksimume).

Oni abonas ĉe la Administrejo
8, Rue Bovy-Lysberg, 8, Genève (Svisujo)
aŭ ĉe la lokaj agentoj

DIREKTORO :
HECTOR HODLER
8, Rue Bovy-Lysberg, 8
Genève (Svisujo)

REKLAMO

1 paĝo	Sm. 100 —	¼ kolono . . .	Sm. 7.—
1 kolono. . . .	» 25.—	⅛ »	» 4.—
½ »	» 13.—	1/16 »	» 2.50

25 % por 12 anoncoj ; 50 % por 24 anoncoj

Ĝeneralaj Agentoj : G. Warnier, 46, Rue Sainte-Anne, **Paris-2e**
C. A. G. Browne, 53, Wych Street, **London W. C.**

Internacia Organizaĵo Esperantista [1]

(III)

Per la du antaŭaj artikoloj ni mallonge klarigis la ĝisnunan historion de la ideo pri Internacia Organizaĵo Esperantista kaj montris la necesecon de tiu nova organo por la enkonduko de nia afero en la praktikan vivon. Ni nun havas la plezuron informi niajn legantojn, ke la nomita Internacia Organizaĵo, post diversaj klopodoj, oficiale fondiĝis sub la nomo *Universala Esperanto-Asocio* (U. E. A.). Konsekvence, ni de nun parolos ne pri projekto efektivigota aŭ efektiviginda, sed pri ekzistanta realaĵo, kies agadon la publiko baldaŭ povos juĝi laŭ *faktoj*. Niaj legantoj trovos en ĉi tiu ĵurnalo la provizoran regularon de nia asocio kun ĉiuj detaloj pri tiu entrepreno. Ni ĉi tie limigos nin nur per simpla skizo de la alprenita organizo.

Kiel ni jam diris, la Universala Esperanto-Asocio celas la plifaciligon de ĉiuspecaj rilatoj inter diverslingvanoj kaj la kreon de fortika ligilo de solidareco inter samideanoj. La unuan celon ĝi atingos iom-post-iom per la starigo de la diversspecaj internaciaj servoj, kiujn ebligas tuj de nun la disvastiĝo de nia lingvo. La dua parto de la programo montras, ke nia Asocio estas gvidata ne nur de pure materialaj interesoj kaj komercaj celoj : grupigante ĉiulokajn homojn en unu tute neŭtrala organizaĵo, plimultigante la servojn, kiujn al si reciproke povas fari tiuj homoj, faciligante iliajn kreskantajn rilatojn internaciajn, donante al ili la eblecon sin ne nur reciproke komprenadi, sed ankaŭ *utiladi*, ĝi vole-nevole plifortikiĝos kaj plirealiĝos ilian solidarecon kaj kreos inter ili ligilon tiom pli nerompeblan, ke ĝi havos materialan fundamenton. Unuvorte, la Universala Esperanto-Asocio, konforme al la celo, kiun ĝi aljuĝis al si, sekvos la tradicion de la ĝisnuna Esperantismo kaj penos faktigi kaj enkorpigi tiun internan ideon, kiu gvidis la kreinton de Esperanto, kiu malgraŭ ĉiuj ventegoj vivigis la Esperantistaron, forpelis ĉiujn danĝerojn de disunuiĝo kaj solidarigis ĉiujn Esperantistojn kontraŭ ĉiuj atencoj.

La Universala Esperanto-Asocio por la difinita celo uzos la lingvo Esperanto tian, kia ĝi rezultas el sia verkaro ; ĝi konsideras la lingvon kiel jam ekzistantan interkomunikilon, apartenantan al ĉiuj homoj, kiuj ĝin uzas, kaj sekve ne perforte tuŝeblan de iu ajn aŭtoritato ; ĉiujn teoriajn lingvajn diskutojn ĝi konsideras kiel ekster sia celo. Fine, la neŭtraleco de la Asocio rilate al politiko, religio kaj nacieco estas principo, pri kies neceseco ni ne bezonas insisti.

Ni nun vidu kelkajn detalojn de la funkciado de la nova organizaĵo. Komence, estas ano de ĝi ĉiu ano de la grupoj, kiuj, aprobinte ĝian celon, jam elektis aŭ elektos delegitojn, kaj plie ĉiuj personoj, kiuj pagos la malkaran kotizaĵon difinitan por la nuna jaro (24 Sd). Tiamaniere *ĉiuj* anoj de la aliĝintaj organizaĵoj povos uzi la servojn starigitajn de la Asocio kaj juĝi pri ilia taŭgeco kaj utileco. La anoj, kiuj pagos la supredíritan kotizaĵon, ricevos karton, kiu donos al ili la rajton plendi, se ili ne ricevis la difinitajn servojn, kiujn ili rajtas. De 1909, laŭ nova difinota regularo, nur tiuj personoj, kiuj pagos sian kotizaĵon estos anoj de la Asocio kaj povos ĝuadi ĝiajn servojn.

La interna organizo de la Asocio estas kiel eble plej simpla. En ĉiu loko, kie tio estas ebla, estas *delegito*, elektata nun de la grupoj aliĝintaj, poste nur de la anoj de la U. E. A. La delegito reprezentas la komitaton, zorgas pri la interna administrado de la U. E. A., klopodas por starigi en sia loko la servojn internacie organizitajn de la Asocio. Li mem elektos sian anstataŭanton, siajn helpantojn, kiuj laboros por la funkciado de la diversaj fakoj, ĉiu laŭ sia specialeco, kaj subdelegitojn, kiuj en ĉiuj negrandaj lokoj de sia regiono, reprezentos la delegiton kaj lin helpos por la plenumo de lia tasko.

La kondukantaro konsistas el komitato elektita de la delegitoj ; ĉiu komitatano sin okupas pri speciala fako kaj, sub sia respondebleco elektas mem la kunlaborantojn, kiujn li juĝas utilaj. Nuntempe, ekzistas nur tri fakoj : la fako 1a, *Administrado*, kiu prizorgos ĉion, kio koncernas la internan vivon de la Asocio, delegitoj, financoj, oficiala organo, korespondа laboro, k. t. p. La fako 2a dediĉita al *Konsuloj kaj Oficejoj* sin okupos pri la starigo kaj regula funkciado de tiuj institucioj kun ĉiuj dependantaj servoj, kiel tradukado, dungado, virinoj, studentoj, komerco, k. t. p. La fakto 3a difinita por *Turismo* celas la organizon de esperantistaj vojaĝoj kaj ekskursoj, esperantistaj hoteloj kaj kolonioj, k. t. p. Kompreneble, laŭ la postuloj de la praktiko aliaj fakoj estos kreataj aŭ per la divido de la nunaj fakoj aŭ per kreo de novaj ; sed en la komenco estas necese limigi la nombron de la traktotaj demandoj.

La laboro de la Asocio estos farata koresponde per la oficiala organo aŭ per specialaj cirkuleroj al la delegitoj, laŭ la okazoj. La delegitoj kunvenos dum la kongreso por pridiskuti la situacion de la Asocio kaj proponi la jaran kotizaĵon fiksotan laŭ la bezonoj, sed la definitivaj decidoj ĉiam estos solvataj koresponde, tiamaniere ke ĉiuj delegitoj estu egalrajtaj kaj povu decidi konsente kun la anoj de sia regiono. Fine, ni aldonu, ke ĉiu delegito, laŭ tre simpla maniero, rajtas submeti al la Asocio siajn proprajn proponojn por ĝenerala voĉdonado.

Kiel oni povas juĝi, tiu organizaĵo estas samtempe simpla kaj fleksebla ; ĝi povos libere plivastiĝadi laŭ la bezonoj kaj cirkonstancoj per vojo normala, sen ŝanceliĝo de la primitiva fundamento.

⁂

Kun tiu programo ni turnas nin al la jam vasta popolo esperantista, al ĉiuj samideanoj, kiuj deziras eliri el la vojo de vana diskutado kaj pura predikado por eniri en la vojon de la efektiva uzado kaj valorigo de Esperanto kun ĉiuj ĝiaj konsekvencoj ; al ĉiuj, kiuj volas *labori*, ni turnas nin kun la espero, ke nia alvoko estos aŭdita. Ne mankas la laborantoj en la esperanta rondo, multenombraj estas la bonvoluloj, sed ili ĝis nun estis sufiĉe utiligataj. Pro manko de forta ligilo kaj taŭga internacia organizaĵo, kiun postulas la nunaj bezonoj de nia movado, multaj individuaj klopodoj estis perditaj kaj multaj laŭdindaj entreprenoj mortis, ĉar ili ne estis sufiĉe konitaj kaj helpitaj. Dank'al la nova organizaĵo, ĉiu povos labori pri speciala fako, kun la certeco, ke lia laboro estos ne vana penado, sed valora kunhelpo al la granda klopodado de miloj da aliaj homoj. La plej humila batalanto, la plej nekonata soldato povos fosi sian propran sulkon, sed el la sulkaro metode fosita de ĉiuj unuiĝitaj laboristoj baldaŭ kreskos garbo de neantaŭvidita graveco, kaj la Esperantistaro, kiu nuntempe pro sia nesufiĉa unueco estas ankoraŭ negranda rondo sur la vasta tero, pli kaj pli potenciĝos kaj per la faktoj kaj la vivo mem, sen alia levilo ol la konsenta kaj orda laboro de siaj anoj, sin trudos al la tuta mondo, kaj fariĝos atentinda faktoro en la plivastiĝo de la vivo internacia.

⁂

En la proksimaj artikoloj, niaj diversfakaj kunlaborantoj klarigos pli detale la servojn, kiujn organizos la fakoj, por kiuj ili speciale laboros.

(*Daŭrigota*). H. Hodler.

[1] Vidu « Esperanto » n-oj 28, 29.

TRA LA MONDO

GERMANUJO

Frankfurt-a/M., Aprilo 1908.

Mi opinias, ke estos interese por la legantoj aŭdi ion pri la organizo de la ĉefa ŝtata banko en Germanujo, nome de la « Reichsbank » (Imperia banko). La « Reichsbank » havas kapitalon da 90 000.000 Sm. kaj tiu ĉi kapitalo estas dividita en 40.000 partoj po 1.500 Sm. kaj 6.000 partoj po 500 Sm. La simileco, kiun pri tio havas la « Reichsbank », kun akciaj societoj, estas nur ŝajna, ĉar ĝi posedas propran bankleĝon, laŭ kiu ĝi estas kiel ŝtatbanko. La direktado de la Reichsbank estas en la manoj de la imperio, kaj la imperia kanceliero estas la estro de tiu ĉi direktado. Li direktas la tutan bankon kaj donas siajn ordonojn al la estraro de la banko kaj al la oficistoj de la instituto. La aganta estraro de la banko konsistas el unu prezidanto, unu vicprezidanto, kaj 6 aŭ 7 membroj, estas elektataj de la imperiestro mem laŭ proponoj de la ministraro aŭ de la delegacioj de la diversaj germanaj ŝtatoj. La kontrolado de la banko estas ankaŭ afero de la imperio, kiu por tiu celo elektas 4 personojn. La oficistoj de la « Reichsbank » estas imperiestraj oficistoj kaj havas la rajtojn kaj la devojn de la imperiaj oficistoj. La posedantoj de la akcioj aŭ partoj havas nur malmulte da rajtoj. Ili nur povas elekti en la ĉiujara ĉefkunveno 15 membrojn, kiuj reprezentas ilin kontraŭ la estraro kaj kontraŭ la direktado de la banko. La profito de la banko estas dividita per jena maniero : la posedantoj de la partoj ricevas unue 3 1/2 %. El la restaĵo de la profito la nomitaj posedantoj ricevas 1/4 kaj la ŝtato 3/4. La alto de la dividendo estas fiksata de la imperia kanceliero laŭ propono de la estraro. La « Reichsbank » havas ĉirkaŭe 400 filiojn en Germanujo. Laŭ § 12 de la bankleĝo, la banko havas precipe la celon reguligi la tutan monkuradon en la imperio, faciligi la elpagadon kaj zorgi la uzadon de la fluanta kapitalo.

H. Fricke.

NOV-ZELANDO

Mount Roskill, Marto 1908.

Tiu ĉi lando, ĉe la malproksima sudo de la terglobo havas naŭcent mil loĝantojn, el kiuj iom pli ol kvardek mil estas Maŭrioj — la originalaj loĝantoj de la lando. La *nuna* politika konstitucio estas de la plej demokrata speco. De la jaro 1893 ĉiu regnano dudekunu jara, viro aŭ virino, havas rajton voĉdoni por elekti parlamentajn reprezentantojn. La parlamento konsistas el 80 reprezentantoj el kiuj 4 estas Maŭrioj. La 76 eŭropanoj estas elektitaj de la eŭropaj geelektantoj, kaj la 4 Maŭrioj de la maŭriaj geelektantoj. Por ke oni elektu tiujn, la lando estas dividita en 76 apartaj elektaj distriktoj por la eŭropanoj, kaj ankaŭ en 4 por la Maŭrioj. Esceptinte la Maŭriojn, ĉiuj estas elektitaj en unu tago, ĉiutrijare : tial la parlamento estas trijara. La reprezentanto estas elektata de simpla plimulto ; kaj ne estas dua baloto : tial, kelkfoje okazas ke la elektito reprezentas nur malplimulton. La anoj de la ministraro (registaro) estas el tiu sama reprezentantaro, kaj ĉiutrijare, ili devas esti denove elektataj de la geelektantoj de ĉiuj propraj distriktoj, same kiel aliaj kandidatoj — Kompreneble, la ministraro tenas oficon ĝis la elekto de kontraŭstaranta plimulto.

De la elekto kiu okazis en Decembro 1890, ĝis nun, la « liberala » partio superregas, dum la « konservativa » partio daŭre malpliiĝas, ĝis ĝiaj reprezentantoj hodiaŭ sumas nur ĉirkaŭ 75 anoj. La parlamento elektita en 1890 estis la unua elektita de la tuta viraro de la lando, laŭ la principo de « unu viro, unu voĉdono ». Antaŭe, la bienulo povis voĉdoni en ĉiu elekta distrikto, kie li posedas bienon de la valoro da 240 Sm. ; kaj plie, li povis aldone voĉdoni pli ol unu voĉdono en ĉiu, laŭ la valoro de sia bieno. Tial kelkaj el la bienuloj voĉdonis en tiel multaj elektaj distriktoj, kiel ili povis viziti dum la elektotago. Ĉe la 1890 elekto, tamen, ne estis duoblaj kaj multoblaj voĉdonoj por la elektanto ; tial venis la venko de *la homo* super *la propraĵo*, kiu ne estis renversita ĝis nun — La unua parlamento elektita de ambaŭ *viroj* kaj *virinoj*, estis tiu elektita en novembro 1893. La unua ĉefministro de tiu ĉi deksepjara superrego liberala estis S-ro John Ballance, kiu, tre bedaŭrinde, mortis post ĉirkaŭ tri jaroj. Post, venis S-ro Richard Seddon, fortega ĉefministro, kiu direktis nian ŝtatŝipeton dum 13 jaroj, kiam li ankaŭ mortis ; kaj nune S-ro Joseph Ward estas la ĉefministro. En la daŭro de tiuj ĉi deksep jaroj, la liberala partio faris multon da pliboniĝoj al la bono de la popolo : kvankam kelke da ĝiaj leĝoj ne atingis tion, kion oni atendis. De 1888 ĝis 1891 Nov-Zelando estis preskaŭ ruinigita per profunda paniko, alportita al ni de la terspekulaciistoj, kiuj, ĉe tiu tempo, tiel plialtigis la prezon de tero, ke la teruzontoj neniel povis pagi aŭ la terprezon aŭ la jaran terluprezon postulatan de la terspekulaciistoj kaj bienuloj. Tial, ĉar oni devas uzi feron por vivi, tre multaj homoj lasis N. Z. kaj forvojaĝis Aŭstralion. La tuta lando estis mizera, kaj kiu ajn povis forkuri, je tiu tempo, certe forkuris. Sed kiam S-ro Ballance fariĝis ĉefministro, li tuj trudis terimposton, kiu baldaŭ malfermis la teron al la uzontoj : kaj la postvenintaj ĉefministroj estas sekvintaj tiun saman vojon ĝis nun. De tiu tempo N. Z. prosperis. Sed, hodiaŭ la terspekulaciistoj ree multe plialtigis la terprezon ; tamen, nova terleĝo de la pasinta jaro devigos ilin pagi pli justan terimposton ; ĉar ili evitadis en la daŭro de kelkaj jaroj la pagon de sia justa terimposto per hontaj ruzoj, kiujn la leĝistoj ĉiam eltrovas por ili.

Ekster la reprezentantoj estas ĉambro de ĉirkaŭ 55 « Leĝfarantaj Konsilantoj », ŝerce diritaj « La Sinjoroj », eble ĉar la ĝusta nomo estas tro longa. Tiuj ĉi kelkfoje aliiĝas aŭ malpermesas proponitajn leĝojn. Ili estas elektitaj de la ministraro, kaj tenas oficon dum sep jaroj. Antaŭe, la « Sinjoroj » estis nomitaj ĝis morto. Kaj 9 de tiuj anoj restas ankoraŭ — unu el ili estas ano de la dua ĉambro dum 47 jaroj, alia dum 43 kaj alia dum 41 jaroj ; kaj tri aliaj el la « ĝis-mortaj » anoj tie sidas, kiuj estas tri el 13 anoj, kiuj estis nomitaj de la « Konservativa » ĉefministro post sia malvenko ĉe la baloto de Decembro 1890, por ke la dua ĉambro povu malhelpi liberalajn leĝojn : kaj la *reganto* (governor) ne rifuzis, eĉ ne protestis, sed volonte tion faris. Tiuj naŭ estas la lastaj de la « ĝis-mortaj » anoj : ĉar baldaŭ poste, la parlamento aliiĝis la leĝon por ke la novaj elektitaj tenu oficon nur dum 7 jaroj. Ne tro multe oni respektas tiun ĉambron, sed ofte parolas pri ĝi, kiel « *rifuĝejo de maljunuloj* ». Kutime

ĝi estas nura rebrilo de la popola ĉambro. Foje, tamen, la « Sinjoroj » ne ja konsentos al leĝo farita de la reprezentantoj; tiam, se estas grava leĝo, la ĉefministro konsilas la *reganton* (*governor*), kiu estas elektata de l'angla reĝo, aŭ pli bone, de l'angla ĉefministro), ke li metu en oficon, sufiĉe novajn « Sinjorojn » por ke la dua ĉambro konsentu al la dezirita leĝo; kaj la *reganto* tre malofte rifuzas tion fari. En la okazo de lia rifuzo, se la popolo subtenas la ministraron, la reganto devas fine fari laŭ la volo de la ministraro, aŭ eksiĝi. Kaj tiam, alia *reganto*, malpli rigida, estos elektata. Kelkaj deziras duan ĉambron elektitan, sed la plej antaŭenirantoj ne tion volas, sed ke oni tute forigu ĝin. Mi pensas, ke la lastaj, la plimulto, verŝajne superos, sed ne ankoraŭ: ĉar la plej konataj kaj saĝaj el niaj politikistoj ŝatas l'antikvan diron « festina lente », aŭ, *rapidu malrapide*. Sub leĝo de 1892, oni rearanĝas la apartajn elektajn distriktojn post ĉiu sumiĝo de la loĝantaro, por ke ĉiu parlamentano reprezentu egalan nombron da elektantoj; sed la nombro da *urbaj* elektantoj por ĉiu reprezentanto estas kalkulata po 20 % pli ol la kamparaj. Oni cedas tion al la kamparanoj, sed, *kial*, mi ne scias. Certe la kamparano imagas ke lia profito estas en la sama ŝipo kun la terspekulaciisto kaj la bienegulo. Li pensas ke la profito de la urbano devas necese esti ia malprofito. kio ne estas nova: ĉar la urbano kaj la kamparano estas reciproke necesaj unu al la alia.

En proksimaj leteroj, mi skribos pri la diversaj novaj leĝoj faritaj lastajn jarojn en nia lando, el kiuj kelkaj verŝajne interesos la Eŭropan leganton.

T. L. STEVENS.

USONO

Toledo, Ohio, 10ⁿ Aprilo 1908.

Kondiĉoj en Usono nun iom pliboniĝas. La plej akra parto de la monkrizo kaj ĝiaj sekvoj jam estas preterpasinta. Multaj fabrikejoj denove malfermas siajn pordojn, fermitajn dum kelkaj monatoj. La fervojoj agemas kiel antaŭe, pripensante pliboniĝojn kaj pretigante siajn planojn. Sed, kvankam grade revenas al nia komerca vivado la konfido, ankoraŭ restas kelkaj maldolĉaĵoj bedaŭrindaj, nome: ankoraŭ multaj laboristoj restas senlaboraj, kaj, travivinte senprofitan vintron, sin trovas nun en frua printempo ĝenataj de la ŝuldoj pro tio alprenitaj. Estas ĉiama okazo ke jus ankaŭ la "prezidanta" balotado aferoj iom ĉesis antaŭeniri, atendante la rezultaton de tiu okazo antaŭ ol reagemiĝi. Tiu ĉi kutima kondiĉo, kunigita kun la efektoj de la pasanta monkrizo, aparte akriĝas la situacion, alie ne tiel timindan. Sed, laŭ la opinio de tiuj personoj kiuj multe rilatiĝas kun publikaj aferoj, kaj tiel povas pli-malpli akurate legi la signojn de revenanta prospereco, ni baldaŭ sukcese estos trapasintaj ĉiujn malagrablaĵojn kaj malhelpojn. Pri la balotado, estas nedubа afero ke S-ro. Taft estos la "Republican" kandidato por la prezidanteco, kaj tiuokaze se oni kandidatigos lin, laŭ la sperto de la lastaj multaj jaroj, lia partio denove sukcesos en la lando.

Rimarkinda afero en Usono estas la nuna progresado de la kontraŭalkohola movado. En multaj ŝtatoj oni tute malpermesis la komercadon de ĉiaj alkoholaĵoj, escepte tiuj uzataj en la kuracado. En kelkaj sudaj ŝtatoj, ekzemple, Georgia kaj Alabama, kie oni nature atendus la plej grandan uzadon de alkoholaj trinkaĵoj, la ŝtatregistaroj igis la aferon tute kontraŭleĝa. En nia nova ŝtato, Oklahoma, la kondiĉoj estas la samaj; oni ne sole malpermesas la komercadon de tiuj trinkaĵoj, sed ankaŭ ian ekspedon de ili en la limojn de l'ŝtato. En ŝtato Kentucky, jam de longe famekonata pro ĝia viskia fabrikado, el la tuta ŝtato oni voĉdonis la alkoholaĵojn, escepte el kelkaj distriktetoj ĉirkaŭ la grandaj urboj. La bier-kaj viskifabrikistoj estas tute timigitaj, kaj laŭte plendas ke ili estos ruinigataj. Ili antaŭdiras la malprosperecon kaj promesas revenĝon politike al la politikistoj kiuj favoras la leĝojn kontraŭalkoholajn. Sed ĉiuj iliaj penoj kaj plendoj ne sufiĉas por haltigi la ondegon de "prohibition" (kontraŭleĝigo). La movado priskribita estas faciligita en multaj ŝtatoj per leĝoj kiuj donas al urboj kaj urbetoj la rajton voĉdoni la demandon pri forigo de la alkoholvendado je la peto de certa nombro da regnanoj. Per tia leĝo en ŝtato Illinois, dum unu sola tago, pli ol 100 trinkejoj estis fermataj. En la grandaj urboj oni povas per la leĝoj alcentrigi la trinkejojn en apartajn kvartalojn, tute forigante ilin de la loĝaj kvartaloj.

La Usona ŝiparo jam finis sian longan vojaĝon Pacifikon, kaj nuntempe en golfo Magdalena, apud ŝtato Kalifornio, faras la manovrojn projektitajn. Fininte ĉi tiujn, la ŝipoj transvojaĝos la Pacifikon al Japanujo, Ĥinujo, kaj la Filipinaj Insuloj, kie ili denove manovros. La vojaĝado finiĝos per hejmiro tra la Suez'a kanalo kaj la Atlantika oceano.

Esperanto faris gravan antaŭenpaŝon antaŭ ne longe en ŝtato Ohio, kie la ŝtatsenato aprobis leĝproponon por enkonduki la lingvon en la instruaĵaroj de la Altaj Lernejoj. Ankoraŭ la propono devos sukcesi en la "House" (malsupra domo de la leĝistaro), kaj se ĝi ankaŭ tie estos aprobata, ĝi staros kiel plena leĝo. Ke ĝi tie sukcesos neniu dubas. Efektive se la leĝo estos ne multe uzata (la enkonduko de l'lingvo estos tute memvola) la afero de ĝia aprobo estos gravega reklamo por Esperanto, kaj la Ohioanoj rajtos estis fieraj ĉar ilia patra ŝtato estis la unua rekoni la valoron de la internacia lingvo. S-ro. W. M. Ampt, de Cincinnati, estas la aŭtoro de l'leĝpropono, kaj Senatano Harper, de Dayton, ĝin prezentis al la Senato.

H. S. BLAINE.

Kroniko Politika

Kun la veno de la printempo, plimultiĝas la intervizitoj de la ministroj, dum eksilentas la Parlamentejoj. Sendube, la renkontiĝo de kanceliero Bülow kun la Itala ĉefministro ne estis tre favora al la Turka sultano, ĉar tuj poste granda militama famo trakuris tutan Italujon kaj ŝiparo sin pretigis por fari viziton al la Turkaj bordoj. La preteksto de tiu neantaŭvidita faro estis la rifuzo de la Turka regnestraro rilate al la kreo de Italaj poŝtoficejoj en kelkaj lokoj de Turkujo. Fakte, oni scias, ke jam de longe la interesoj materialaj de Italujo en Oriento kreskiĝis kaj fariĝas pli kaj pli gravaj; plie, Italujo klopodas por iom post iom enokupi Tripolion, kiun ĝi de longe deziras, kaj pligrandigi sian influon en Albanio, kie ĝin ĉetere kontraŭstaras Aŭstrio. Tiun celon ĝi ne povis ankoraŭ atingi, ĉar la Turka regnestraro, komprenante la dangeron, kaj facile cedema antaŭ la militŝiparoj, tuj konsentis la postulojn de Italujo, kaj la afero tiel rapide solviĝis, ke la Itala ŝiparo devis rehejmiĝi. Tiu okazo koincidanta kun la lastaj interdiskutoj pri Makedonio montras, ke la Orienta demando baldaŭ refariĝos unu el la ĉefaj priokupoj de la Eŭropa diplomataro.

Car ni estas en Balkanujo, ni citu novan ministraran krizon en Serbujo. Tiu lando jam de longa tempo estas en konstanta politika agitado, kiun la nova monarko ne nur ne povis kvietigi, sed eĉ pligrandigis.

En Aŭstrio, la gentaj malamoj, same kiel en Rusujo, kaŭzas bedaŭrindajn krimojn. La guberniestro de Galicio, mortigita de Rutena studento, jus estis oferita sur la altaro de l'gentaj ekscitoj kaj pasioj.

La Belga parlamento ankoraŭ diskutas en tumultaj kunvenoj la demandon pri la akiro de Kongolando. Malgraŭ ĉiuj malhelpoj kaj kontraŭstaroj, estos verŝajne, ke la projekto estos fine aprobata, sed estas nedubeble, ke ankaŭ Belgujo preparas al si longan kaj malfacilan taskon.

La brita ĉefministro, sir Campbell Bannermann, eksiĝinta antaŭ kelkaj tagoj, mortis, kaj oni povas diri pri li, ke, vivanta, li povis legi sian postmortan laŭdon. La tuta gazetaro kvankam iafoje rezervante pri lia lasttempa agado politika, laŭdis respekte lian karakteron kaj idealismon politikan, kiu faris el li posteulo de la granda angla liberalisma tradicio.

En Usono, la « imperialista » politiko de prezidanto Roosevelt ricevis fortan baton. La Reprezentantaro rifuzis akcepti tute lian projekton pri konstruo de novaj kirasŝipoj; verŝajne, la prezidanto kontraŭstaros laŭ siaj konstituciaj povoj, kaj povus esti, ke la proksima baloto havus kiel ĉefan temon la jus aluditan projekton.

A. R.

La Faktoj

3 Aprilo. — *La Manche*. — La destrojero Tiger de l'angla ŝiparo estas malflosigita de la krozŝipo Berwich; 36-droníntoj.

5 Lisabono. — Politikaj generalaj balotoj en Portugalujo; sangaj konfliktoj en Lisabono; 12 mortintoj.

Londono. — Eksiĝo de la ĉefministro Sir Campbell Bannermann; Sir V. Asquith formas novan ministraron.

Parizo. — Nacia kongreso de l'Sulko (1894 kongresanoj. Parolado de Marc Sangnier antaŭ 6 000 aŭskultantoj.

6. Romo. — Inaŭguro de internacia kongreso de matematikistoj.

Mesino. — La germanaj geimperiestroj forveturas al Palermo.

Peterburgo. — Forpermeso de la Finlanda deputataro.

7. Napolo. — Inaŭguro de la 1ª nacia kongreso de neŭrologio.

8. Peterburgo. — Alveturo de princo Nikolo de Montenegro.

Londono. — Publikiĝo de blanka libro pri Makedona demando.

9. Parizo. — Mortis grafo Tornielli, ambasadoro de Italujo.

Liden (New-Jersej). — Grava batiĝo inter polaj kaj italaj laboristoj.

10. Korfuo. — Alveturo de la germanaj imperiestroj ricevataj de Georgo, reĝo de Grekujo.

Budapeŝto. — Alveturo de Aerenthal, ministro de l'eksterlandaj aferoj.

11. Firenzo. — Brulado detruas stacidomon kampo de Marso.

Parizo. — Sukcesa eksperimento de l'aeroplano Delagrange.

Belgrado. — La ministraro eksiĝas; Pasiĉ formas novan ministraron.

12. Romo. — Alveturo de princo Bülow kaj renkontiĝo de ministroj Goluĥowski kun Tittoni.

Lopoldo. — Rutena studento mortigas grafon Potocki, gubiernestro de Galicio.

13. Bostono. — Terura brulado detruas 350 domojn en la ĉirkaŭurbo Chelsea.

14. Londono. — La nova ministraro prezentas sin al la ĉambro de la Komunumoj.

Kopenhago. — La deputataro definitive aprobas leĝon, kiu donas balotrajton al la virinoj.

A. TELLINI.

ESPERANTO

MOVADO ESPERANTISTA

Notindaĵoj.

Francujo: ĉie multaj festoj estas okazintaj aŭ okazontaj, speciale en Parizo, Commercy, Limoges, Beaune, Amiens, Calais. La Calais'aj samideanoj preparas grandan ekskurson al Folkestone. En Parizo, okazas speciala kurso por policanoj. Novaj grupoj fondiĝis en Algerio kaj Tunizio. — *Britujo*: La nombro de l'grupoj senĉese pligrandiĝas; kelkaj jam posedas pli ol 300 anojn (Hull, Newcastle, Edimburgh, Cleveland, k. a.) La Brita Festo en Edimburgh anonciĝas kiel grava sukceso. — *Danujo*: La Dana Ligo vigle laboras kaj preparas opan vojaĝon de siaj anoj al la Dresda kongreso. — *Hungarujo*: Esperanto disvastiĝas ankaŭ ĉe la policanoj. — *Aŭstrio*: La Wiena grupo tre fervore laboras kaj organizis sukcesan feston. En Bohemujo kaj Moravio, gravaj progresoj. — *Italujo*: Tiu lando komencas atenti pri Esperanto; jam ekzistas diversaj laboremaj grupoj. — *Usono*: Mirinda movado. En ŝtato Ohio la Senato aprobis leĝproponon por enkonduko de Esperanto en la superajn lernejojn. — *Indio*: Kolonelo Pollen kun granda sukceso daŭrigas sian propagandon en Indiaj regionoj kaj en Turka Azio. — *Javanujo*: La ministro de l'eksterlandaj aferoj estas fervora Esperantisto; oni scias, ke la Japanaj samideanoj invitis kongreson por 1912.

Gazetaro.

Novaj gazetoj: Naciaj, *Finna Esperantisto* (monata organo de la Esperanto-Asocio de Finnlando); *Roma Esperantisto* (monata organo de la Roma grupo); *Rumena Esperantista Gazeto* (organo de la Rumena Societo Esperantista); *Meksika Revuo* (monata gazeto de la akademio « Zamenhof »; *Sarta stelo* (monata bulteno de la Sarta grupo, Francujo). — Internaciaj, *Espero* (grava monata organo, oficiala organo de la Kleriga Ligo-Vjestnik &nacia, ruse kaj Esperante); *Progreso* (monata revuo, parte en Esperanto); *Kristana Celado* (monata organo de la Eŭropa Kristana Celado, angle kaj Esperante); *Biblia tradukisto* (organo por la studo de la demandoj pri Biblia tradukado); *Libera Penso* (bulteno de la societo de Libera Penso); *Tobler Esperanto jurnalo* (komerca gazeto).

Bibliografio.

L'Esperanto et les institutions publiques (dokumentaro eldonita de Centra Oficejo); *Libro de l'Honoraĵo* (de P. de Lengyel, dua eldono de la konata verko); *Kredo kaj Scio* (de D-ro P. Gruner); *Dizionario Italiano-Esperanto* (de S. Meazzini).

ESPERANTO PRAKTIKA

Esperanto-Konsuloj.

Novaj konsuloj estis starigitaj en la jenaj lokoj:

Toulon (Francujo). — S-ro Berengier, (Librairie Figard, Place Puget, Esp-of.)

Verdun (Francujo). — S-ro P. Ernauld, rue du St-Esprit.

Hamburg (Germanujo). — D-ro Mybs, Markstr. 68 Altona (oficejo por generalaj kaj kongresaj aferoj); S-ro J. J. Peters, Langereiche 123 (komercaj aferoj); S-ro W. A. Vogler, Rathausstr 16 (komercaj aferoj).

Braddock (Pa Usono). — S-ro J. M. Clifford, 401 Library Str.

Rouen (Francujo). — Konstanta Esperantejo: 41 rue de la Vicomté.

Komerco.

La jenaj firmoj uzas Esperanton:

Lyon (Francujo). — Ludilfabriko P. Brachet, 44 rue de Sèze, K.

Stockholm (Svedujo). — S-ro Backström (Postbox 237). Agentejo por eksporto kaj importo, P. K.

Tobler Esperanto-Jurnalo. Sub tiu nomo la ĉie konata ĉokoladfabriko sv'sa Tobler (Berno) eldonis sian propran Esperante redaktitan jurnalon ilustritan, kiu estos senpage disdonata en la grupoj esperantistaj. Al tiu interesa kaj tute helpanda entrepreno, farita de mondfama firmo, ni deziras plej grandan sukceson.

Esperantistaj Hoteloj.

Frankfurt s/m. Pension, Karl Morhard. Kaiserhofstr. 8. R.

Toulon. Grand Hotel, place de la Liberté K R; Hotel du Nord, place Puget. K. R.

KORESPONDAĴOJ

Vojaĝoj per Esperanto

Iu rimarkigis, post konstato ĉe kelkaj grupoj, kiel ĉe ĉiu el ili, la kerno da propagandistoj ne plinombriĝas multe — La lernintoj malaperas post unu aŭ du jaroj sen fariĝi aktivaj esperantistoj — Post lernado tre bone organizita oni forlasas tute la lernintojn je la delikata epoko de la unuaj paŝoj en la praktika agado kiam ili bezonas multege helpojn, konsilojn, instigadon.

La varbitoj fariĝos fervoraj, agantaj, praktikaj esperantistoj *nur post praktika uzo* kiu komprenigos la econ de Esperanto, la bezonojn de la propagando kaj sentigos *kio estas helpa lingvo*.

Profesoroj, propagandistoj, prezidantoj de grupo, gvidu la lernintojn ĝis la tradukado, la korespondado kaj precipe ĝis la vojaĝoj kiuj estas la praktika uzo plej agrabla, plej taŭga, plej akceptebla, farebla de ĉiuj. Kaj plej utila ĉar dum ili *ĉiuj parolas, trudite, pri multaj tre diversaj temoj* ĉar per ili oni propagandas per ekzemplo, facile kaj efike ĉe multaj lokoj — Ne forlasu eĉ unu el la lernintoj antaŭ vi estas certa ke li utiligos sian novan akiritaĵon per vojaĝo eĉ mallonga.

Post tiu propra sperto, ili ne parolos plu pri la *malproksimeco de la sukceso*, pri pliboniĝoj, ŝanĝoj de la lingvo, ili ne diskutos, ne kritikos, ili ne verkos originale neutilajn literaturaĵojn, ili ne revos pri subita aliĝo de grandaj societoj, de akademioj k. c. Ili ne dubos pri la pratikeco, taŭgeco kaj tujuzebleco ĉar ili estos komprenintaj la veran econ de helpanta praktika lingvo, kaj *ĝian gravan bezonon de praktika uzo* kaj *de praktika propagando*.

Kvankam iro al kongreso estas tre interesa tamen multe pli ŝatotaj estas vojaĝoj sen partopreno al ĝi ĉar tiuj ĉi estos pli praktikaj, tute peraj, tute senigitaj de lingvaj diskutoj kaj ili estos multe pli utilaj por la disvastigado de nia propagando ĉe ĉiuj landoj kaj urboj.

Pri efektiviĝo de tiuj vojaĝoj legu en la antaŭaj numeroj, artikoletojn pri la grupado en aretoj kiuj de nun povas vojaĝi ĉien per Esperanto.

HOUSSAY.

—o—

Esperanto-slava ligilo.

Opatovice, Marto 1908.

Estimata Sinjoro Direktoro,

En la pasinta jaro 1907 traflugis la boheman gazetaron raporteto, ke iu profesoro Moravia okupiĝas pri la ideo, krei helpan lingvon interslavan, kiu konstruita el slavlingvaj elementoj prezentus al la Slava naciaro simplan kaj facilan rimedon interkomprenigadi. Jen la slava Esperanto por la Slavoj!

Estas nedisputeble, ke, se tiu ĉi ideo efektiviĝus, ĝi alportus al la slava mondo tiujn nesupozitajn profitojn, kiujn al la tuta mondo promesas Esperanto. Sed ĉu kaj kiam la dirita ideo trovos sian Zamenhof'on? Kaj eĉ se ĝi trovos lin, ĉu ĝi ne farus la aferon ne pli komplikita, lasante la Slavojn plu devigataj alpreni flanke de tiu lingvo tutslava ankoraŭ lingvon tutmondan? Mi do pensas, ke estus pli simple kaj utile uzi al tiu celo Esperanton kaj tiel per unu fojo solvi ambaŭ problemojn.

Kiel helpus Esperanto idean unuiĝon kaj fratiĝon de la Slavaj popoloj! Estas dolĉe por la homo songi pri espereble proksima tempo, kiam ĉiuj kleraj diversnaciaj interrilatos laŭbezone per Esperanto sin sentante fratoj. Sed certe pli dolĉe por la Slavo estus ekvidi tiun tagon, kiel ĉiuj slavaj nacioj — ĝis kie komprenebile iliaj naciaj lingvoj ne sufiĉas al ili, interrilatos per unu lingvo, en paco ĉu societe aŭ science, ĉu komerce aŭ industrie. Mi vidas ekz. Slavon de ne tiel malproksima estonteco. Li legas. En manoj li tenas ian revuon, tutslavan revuon, enhavantan originalajn artikolojn de la diversnaciaj plej eminentaj aŭtoroj slavaj verkitajn kun apuda bonega traduko esperanta. Tian artikolon legas en originalo naciano, en kies lingvo ĝi estas skribita, la ceteraj Slavoj laŭeble ankaŭ en originalo, se ne, en esperanta traduko farita de verkinto mem, kaj la *tuta* fremlando (pro graveco de la revuo devigate etendi al ĝi la manojn) instruiĝas pri la slava vivado per *unu* preciza traduko. Kiel facile kaj simple estus tiamaniere informadi la tutmondan publikon pri la persekutado ekz. de Slovakoj! Kiel sukcesus tutslavaj kongresoj! Sed neeble estas elkalkuli ĉiujn profitojn liverotajn al ni Slavoj de Esperanto.

Kion do fari?

Propagandi inter Slavoj Esperanton!

Cu ni tion ne faras? Demandos ĉiuj slavaj propagandistoj. Ni respondas: Jes, karaj fratoj, kaj pro tio dankon kaj honoron al vi. Sed ni duobligu nian fervoron, ni propagandu ankoraŭ pli intense kaj celkonscie, antaŭ ĉio la devizon sekvantan: Esperanto por la Slavoj! Alproksimiĝu unue ni slavaj Esperantistoj ĉu izolataj ĉu en societoj grupigitaj interligante fratajn rilatojn, kaj kreu ni grandegan ligon por propagandi Esperanton inter la slavaj nacioj! La lasta celo: Idea unuiĝo de la Slavoj! Ni fondu tutslavan gazeton! La lasta celo: la sama! Ni kongresadu ĉiujare! Celo: la sama!

Jam nunjare ni povus kunveni okaze de la IVª nia kongreso kaj pridiskuti rimedojn: kiel propagandi, kiel kunfratiĝi kaj malakrigi pintojn de la bedaŭrinda kaj neklarigebla malamo de la slavaj nacioj, kiel informi plej efike la fremdlandon, k. t. p., k. t. p. Mi certe ne devas akcentigi kaj denove ripeti, ke mi neniel pensas politikan, sed ĉiam nur idean unuiĝon.

Sed se iu el vi, amikoj, trovas mian ideon (certe ne novan) tro fantazia, forĵetu ankaŭ sekve esperantismon, kiu havas koncerne la tutan mondon la saman celon aplikatan de mi nur al slavaj rilatoj.

Vivu Esperanto, slava ligilo.

Mi esperas, ke estimata sinjoro redaktoro permesos interesulojn ĉitiuloke plu pridiskuti la aferon.

KAROLO PROĈHAZKA,

r. boh. landa oficisto en Opatovice-n/L., ĉe Pardubice, Bohemujo.

★

UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO

OFICIALA INFORMILO

Je la dato de la 28a de Aprilo, ni ricevis ĝis nun el niaj delegitoj 59 respondojn al cirkulero 3a el kiuj 57 aprobas la projekton de provizora regularo. Konsekvence, *la projekto de regularo estas akceptita* kaj la **Universala Esperanto-Asocio** (U. E. A.) *oficiale fondita.* La sama nombro de delegitoj (59) ĝis nun rajtigis unuanime la Komitaton proponitan en cirkulero 3a. Niaj legantoj trovos ĉi-sube la provizoran regularon kaj la nomaron de la elektita komitato.

PROVIZORA REGULARO

CELO

1. — Sub la nomo **Universala Esperanto-Asocio** (U. E. A.) estis fondita asocio, kies celo estas la plifaciligo de la ĉiuspecaj rilatoj inter diverslingvanoj kaj la kreo de fortika ligilo de solidareco inter ĝiaj anoj.

2. — La sola lingvo oficiala de la U. E. A. estas la lingvo internacia Esperanto tia, kiaj ĝi estas difinita per sia literatura kaj teknika verkaro. Konsekvence, la U. E. A. neniel enmiksiĝos en lingvaj diskutoj.

3. — La **Universala Esperanto-Asocio** estas absolute neŭtrala rilate al religio, politiko kaj nacieco.

ANOJ

4. — Por la jaro 1908, estas anoj de la U. E. A. :
1a) Ĉiuj anoj de la Esperantistaj organizaĵoj, kiuj elektis delegitojn.
2a) Ĉiuj personoj, kiuj sendas sian aliĝon al la delegito de sia loko, aŭ al la komitato, pagante al la U. E. A. la kotizaĵon difinitan por la jaro 1908 (24 Spesdekoj).

5. — Ĉiu ano de la U. E. A. havas la rajton uzi la servojn organizitajn de la asocio.

6. — Nur ĉiu ano, kiu pagas la kotizaĵon por 1908, ricevos membrokarton kun orda numero, subskribitan de la Prezidanto de la U. E. A. kaj de la delegito de sia loko.

La membrokarto donas al sia posedanto 1a la rajton plendi al la komitato aŭ al sia delegito, se li ne ricevis la servojn, kiujn rajtas la anoj; 2a la balotrajton.

DELEGITOJ

7. — Ĝis la 1a de novembro 1908, la delegitoj estas elekteblaj laŭ la reguloj montritaj en cirkulero 2a (ĉiu organizaĵo, kiu deziras aliĝi, elektas 1 delegiton ĝis 100 anoj, 2 delegitojn de 100 ĝis 200 anoj k. t. p., t. e. 1 delegiton po 100 anoj).

Por 1909a, la delegitoj estos elektitaj per baloto, laŭ proporcio kaj maniero difinotaj per la definitiva regularo.

8. — La delegitoj zorgas pri enskribado de novaj anoj kaj pagigo de iliaj kotizaĵoj. El la kotizaĵo, la delegito sendas por ĉiu ano 16 Spesdekojn al la centra kaso. Por pagi la elspezojn, kiuj rezultas de lia ofico, la delegito deprenas el ĉiu kotizaĵo la sumon da 8 spesdekoj, kiu restos lia propraĵo.

9. — La delegitoj balotas la komitaton inter la proponitaj kandidatoj. Ili, laŭ la komisio de la anoj de sia regiono, voĉdonas por la difino de la jara kotizaĵo kaj pri ĉiu demando farita de la komitato. Ili konigas al la anoj de sia regiono la komunikojn de la komitato, kaj helpas ĝin por starigi en sia loko la servojn organizitajn de la U. E. A.

KOMITATO

10. — La laboro de la asocio estas dividata laŭ diversaj fakoj.
En la komenco tiuj fakoj estas jenaj :
1a) Administrado. (Internaj aferoj, financoj, oficiala organo).
2a) Esperanto-Konsuloj kaj Oficejoj.
3a) Turismo.
Aliaj fakoj estos kreataj laŭ la postuloj de la bezonoj.

11. — Ĉiu fako estas direktata de 1 komitatano kaj 1 aŭ pluraj helpkomitatanoj, kiuj dividas inter si la laboron, kaj povas laŭbezone kunigi al si, sub sia respondeco, la kunlaborantojn, kiujn ili juĝos utilaj.

12. — La komitato de la U. E. A. konsistas el la komitatanoj kaj helpkomitatanoj.

13. — La komitato elektas inter siaj anoj unu prezidanton kaj unu vicprezidanton. La prezidanto reprezentas oficiale la asocion kaj prezidas la kunvenojn. La vicprezidanto lin anstataŭas.

14. — La komitato komunikas kun la delegitoj per cirkuleroj aŭ per la oficiala organo. Ĉiu oficiala komunikaĵo devas esti subskribita de la prezidanto kaj de la komitatano de la responda fako.

DIVERSAĴOJ

15. — Ĉiu delegito kaj ĉiu komitatano havas iniciatrajton : se li deziras proponi ŝanĝon aŭ aldonon en la regularo, li sendos sian proponon al la prezidanto de U. E. A., kiu ĝin tuj presigos en la oficiala organo de la asocio. La delegitoj, kiuj aprobas la studon de tiu propono, devas respondi per *jes* al la prezidanto. Se la 1/5 de la delegitoj respondas jese, la komitato devas meti tiun proponon al la voĉdonado de la delegitoj.

16. — Propono estos akceptita aŭ baloto estas laŭleĝa nur se ĝi ricevis la voĉdonojn de pli ol la duono de la voĉdonintoj.

17. — La oficiala organo de la **Universala Esperanto-Asocio** estas la jurnalo ESPERANTO.

Komitato de la Universala Esperanto-Asocio

FAKO 1a. — **Administrado.**

Komitatano :

H. BOLINGBROKE MUDIE, vicprezidinto de la IIIa Universala Kongreso de Esperanto; ano de la Lingva komitato.

Helpkomitatano :

H. HODLER, direktoro de ESPERANTO.

FAKO 2a. — **Esperanto-Konsuloj kaj Oficejoj.**

Komitatano :

A. CARLES, iniciatinto de la Konsuloj.

Helpkomitatanoj :

TH. ROUSSEAU, iniciatinto de la Esperanto-Oficejoj.
S. MEYER, Esperanto-Konsulo; ano de la Lingva komitato.
R. MASNY, iniciatinto de la Esperantista Marista Ligo.
P. BLAISE, redaktoro de « LA RONDO », (Londono).

FAKO 3a. — **Turismo.**

Komitatano :

J. SCHMID, sekretario de la Svisa Esperanta Societo.

Helpkomitatano :

D-ro WHITAKER, iniciatinto de la Esperantistujo.

* * *

FAKO 1a. — **Administrado.**

Aliĝoj. — En la komenco de monato majo, ni sendos al ĉiuj niaj delegitoj novan cirkuleron, kiu donos al ili detalajn instrukciojn pri ilia estonta agado, kune kun provizo de aliĝiloj, membrokartoj, k. t. p. Ili estas petataj klopodi kiel eble plej aktive por la varbado de anoj al nia Asocio. La aliĝiloj konigos al la personoj, kiuj deziras aliĝi, la tujajn profitojn, kiujn ili ricevos partoprenante en la U. E. A., sed ni petas plie, ke niaj Delegitoj bonvolu detale klarigi al la anoj de sia grupo la celon kaj organizon de la U. E. A. kaj konigi ĝian provizoran regularon.

Kunvenoj de la U. E. A. — Por respondi al diversaj demandintoj, ni informas, ke la Delegitoj de la U. E. A. kunvenos okaze de la 4a kongreso de Esperanto en Dresdo. Okazos solena publika kunveno inaŭgura de la U. E. A. je dato baldaŭ fiksota, kaj diversaj specialaj laboraj kunvenoj rezervataj por niaj Delegitoj. En la diritaj kunvenoj, oni diskutos la definitivan regularon, proponos la kotizaĵon por 1909, interŝanĝos ideojn pri la laboroj de la U. E. A., k. t. p. La rezultatoj kaj deziresprimoj de laboraj kunvenoj de la U. E. A. estos poste submetataj al la ĝenerala korespondа voĉdonado de ĉiuj Delegitoj.

Insignoj. — La V. E. A. komitato tuj studos la demandon pri specialaj insignoj de la Asocio, donotaj al la Delegitoj, subdelegitoj kaj anoj. Ni esperas, ke ni baldaŭ ricevos bonan rezultaton el niaj klopodoj kaj povos doni pluajn detalojn al niaj anoj.

Jarlibro. Ĉiujare, U. E. A. eldonos specialan oficialan jarlibron, kiu enhavos tute plenajn kaj kontrolitajn informojn pri la Asocio, ĝiaj servoj, nomoj de la delegitoj, subdelegitoj kaj helpantoj, k. t. p. La U. E. A. uzos por tiu celo jam ekzistantan verkon; la klopodoj laŭ tiu direkto jam sukcesis.

Novaj aliĝoj. — La aliĝoj de ĉiuj grupoj, kiuj aprobas la ĉisupran regularon, estas plezure akceptataj. Ĉiuj grupoj, kiuj deziras aliĝi, estas petataj elekti por la U. E. A. Delegiton, kun kiu nia komitato senpere interrilatos.

* * De nia lasta N-ro, alvenis al ni la jenaj aliĝoj:
Boulogne s/Mer. — S-ro Baire; S-ro Derveaux; S-ro Duchochois; S-ro Theis.
Autun (Francujo). — S-ro F. Dejussieux.
Napolo (Italujo). — S-ro S. Bagnulo.
Tarancon (Hispanujo). — S-ro J. de Sarrannaga.
Kadiz (Hispanujo). — S-ro J. Garzin Ruiz.

* * S-ro F. Schneeberger, prezidanto de « Helpo » kaj de la Svisa Esperanta Societo, akceptis partopreni en la laboroj de fako 2a. Li sin okupos speciale pri la subfako dediĉita al virinoj.

* * *

FAKO 2a. — **Konsuloj Esperanto-Oficejoj.**

La cirkulero, sendota al ĉiuj delegitoj kune kun la samtitola broŝuro, estas nun en preparado kaj estos dissendata dum la monato majo. Niaj Delegitoj bonvolu noti, ke ĉiuj korespondaĵoj pri tiu fako devas esti senditaj al *Esperanto-Oficejo, Beziers (Francujo)*. Por S-ro A. Carles, komitatano de fako 2a.

* * *

FAKO 3a. — **Turismo.**

Vojaĝoj. — La komitatano delegita por tiu fako klopodas nun por la organizado de diversaj esperantistaj vojaĝoj al la IVa Kongreso. Tiuj vojaĝoj estos aranĝataj tiamaniere, ke la Esperantistoj vojaĝantoj povu trapasi la diversajn urbojn, kie ekzistas U. E. A. Delegitoj, kaj uzi la servojn starigitajn de U. E. A. Niaj venontaj N-oj enhavos detalajn klarigojn pri tiu grava entrepreno, kiu estos la unua pruvo de la tuja praktika signifo de U. E. A.

ESPERANTO-KONSULOJ

Kontraŭ jara helpabono da 4 Sm., ni enpresas sen plia pago ĉiujn oficialajn informojn de la Esperanto-Konsuloj (Kreo, organizo, specialaj servoj farataj de ili, k. c.) kaj la anoncojn de la personoj, kiuj petas la servojn de la Esp. Of. Ni instigas ĉiujn konsulojn, ke ili profitu tiujn favorajn kondiĉojn kaj uzu nian gazeton kiel komunan perilon kaj interrilatigilon.

OFICIALA INFORMILO

Beaune (Francujo). — Ĉiuj gegrupanoj de la F. E. G. B. estas invitataj je la jara teatra festo, kiu okazos la 10an de Majo. Sendu la nomojn de la venontaj antaŭ la 7a. Rekomendata hotelo : *Hotel de France* (apud la stacidomo). *Esperanto-Oficejo*, place de la Halle. Aĉeto de originalaj propagandaj P. K. Vendo de *Bord-Esperanto*, kanteto de Jadeau. Internaciaj Esperantistaj PM. (2 Sd. po unu), k. t. p.

Bourg (Francujo). — Oni bezonas instruiston por manlaboroj (prilaboro de fero kaj ligno) en la urba Carriata lernejo. Salajro de 400 ĝis 480 Sm. jare por dekseshora ĉiusemajna laboro. Plej taŭgas pensiita fervoja ŝipa eksmekanikisto.

— Franca junulo, bone scianta la germanan lingvon, tre klera en la teksaĵa fako (precipe silkaĵo) deziras reprezenti seriozan germanan firmon en Francujo aŭ francan en Germanujo. Plej bonaj referencoj. Rekomendata al la Esp. Konsuloj kaj Delegitoj. Skribu al : Esperanto-Oficejo (por S-ro Delegito-Konsulo), en Bourg (Ain), Francujo.

— La esperantistoj kiuj deziras viziti Bourg'on kaj ĝiaj ĉirkaŭlandon, aŭ trovi somerrestadejon en Jura montaro, proksime de Genevo, skribu por ĉiuj informoj al Esp.-Oficejo, Bourg. Sendinte 6 Sd. ili ricevos la beletan ilustritan gvidlibron « La Departemento Ain » eldonitan de la tiea Esp.-Grupo kun la helpo de la Iniciata Sindikato.

Bradford (Anglujo). — Konsulo : A. T. Priestman, 12, Exchange Building.

Brighton (Anglujo). — Konsulo : J. Henry Vagg, respondas ĉiajn petojn pri sciigo pri la urbo Brighton kaj la ĉirkaŭaĵo : Preta, ĉiam, helpi alilandajn vizitantojn kiuj venas al Brighton. Liveras informojn parole kaj letere : Esperanto-oficejo, 69 Ship, Street.

Calais (Francujo). — La *ekskurso*, organizita de la Klubo Esp. de Calais okazos la 28an de Majo, ĵaŭdon. Festo de la ĉieliro. La kosto de la bileto estas 7,35 fr. (2.90 Sm.). Por ĉiuj informoj, turni sin al S-ro A. Herreman, sekretario, 111 Bd Lafayette (Calais). La Norda Fervoja kompanio faras rabaton da 50 % por la Esperantistaj grupojn, kiuj deziras akompani niajn Calais'ajn samideanojn.

Châlons s/S. (Francujo). — Esp.-Oficejo, ĉe F-ino Blanchard, Boul. de la République.

Dover (Anglujo). — Konsulo : J. M. Finey, Admirality House.

Falun (Svedujo). — Esperanto-Oficejo, Kung Karls-Grund, 8, respondas ĉiajn petojn pri sciigoj pri la urbo kaj la bela provinco Dalarne, kaj estas ĉiam preta helpi la Esperantistojn, kiuj venas al nia urbo, kaj al la neesperantistoj senpage traduki el Esperanto svedon kaj el sveda Esperanton.

Le Creusot (Francujo). — Esperanto-Oficejo, 18, place Schneider, donas senpagan gvidfolion, vendas Esperantaĵojn (ilust. kartoj de la fabrikejoj Scheider). Mardon vespere ĉiusemajne, esp. kunvenoj ĉe kafejo Morrot, 26, rue d'Autun.

Limoges. — Mi petas ĉiujn konsulojn, oficejestrojn, prezidantojn aŭ sekretariojn de Grupoj, societoj, kaj ankaŭ ĉiujn aliajn esperantistojn en ĉiuj landoj, ke ili respondu la sekvantajn demandojn, sendante leteron al : « Esperanto-Oficejo » en Limoges (Francujo).

1. — Ĉu en via lando estas nepre necese, kiel en Francujo, posedi specialan diplomon por esti farmaciisto ?
2. — Kiamaniere laboradas la farmaciistoj ? ĉu ekzistas pri ili speciala leĝo ? kion ĝi diras, de kiam ĝi ekzistas ?
3. — Ĉu la farmaciisto devas mem prepari la receptojn ?
4. — Ĉu kiel en Francujo li devas havi diplomon kaj esti la posedanto de l'apoteko ?
5. — Ĉu ekzistas kunhelpaj apotekoj ?

Raportu pri iliaj funkciado kaj regularoj. Oni bonvolu aldoni ĉiujn pliajn sciigojn. La Italoj estas petataj raporti pri la « Cooperativa Farmaceutica » kiuj ekzistas en multaj urboj ekz. en Milano.

L. LAMANT,
sekretario de l' Oficejo en Limoges (Francujo).

Liverpool (Anglujo). — La Esperanto-Oficejo translokiĝis en pli grandajn, belajn, oportunajn kaj centrajn ĉambrojn, ĉe la adreso : 11 Renshaw Str. Tie oni instruos Esperanton, stenografion, maŝinskribadon, francan lingvon, k. t. p., oni vendos Esperantaĵojn, librojn, jurnalojn, k. c., sed ĉefe nia oficejo estos vera Esperantejo. Samideanoj ĉiam estos bonvenaj. Tie la L'poola grupo kunvenos, kaj okazos la monataj amikaj festkunvenoj de la grupo.

Lyon (Francujo). — Estas starigita en Lyon *Esperanto-Oficejo*, ĉe S-ro Farges, poŝtkart-kaj poŝtmarkvendisto, 36, strato V. Hugo. En la

FELIETONO

TOTO KAJ LA TOTANOJ

Originale verkita

de

A. KOFMAN

I

Tio ĉi estis daure la lasta milito. Mi estis oficiro de la tria armeo, kiu, deirinte de la determinita loko, perdis la vojon kaj ne sole ne trovis la malamikon, sed ankaŭ ne estis trovita de li. Tial nia militistaro prosperis poste rehejmiĝi sen perdoj, se oni ne kalkulos la restintojn sur la kampo de l'honoro danke la tifo, stomakmalsanoj kaj pedikaro, kio estas puno de Dio kaj faras nenian makulon al la militista honoro. Mi bedaŭre ne estis en la mezo de l'reirintoj, ĉar mi sendepende kaj memstare perdis la vojon, erarante sur la vastaj kampoj de Manĉurujo.

La taga marŝado estis malagrablega, ĉar la suno estis granda bakisto. La noktoj estis freŝaj kaj mia dormo estis plena je abomenaj fantomoj. Mi songis ĉiumomente renkonti malamikojn, kontraŭ kiuj mi direktis pezan feran bastonon, sed apenaŭ mi levis ĝin por fari baton, la kontraŭa finaĵo malleviĝis kaj kruele frapis mian propan kapon. Tio ĉi estis terura.

Miaj biskvitoj konsumiĝis kaj mi nutriĝis malbone. En la arbaretoj mi trovis vermetojn, kiujn mia ekstrema stato ne permesis malŝati. Kelkaj radikoj spiciĝis mian bedaŭrindan manĝon. Malĝoja reĝimo por heroo, kiu esperis bombardi Tokion, venki la mondon per aŭtokratia knuto, per popaj ikonoj kaj havis stomakon pli grandan ol lia ventro!

Fine la sorto faris al mi favoran rideton. Unu belan matenon mi ekvidis antaŭ mi du homojn, kies eksteraĵo rememorigis al mi ĉinojn. La homoj haltis, mire ĉirkaŭrigardis min kaj ekparolis. Sed mi komprenis nenion de ilia lingvaĵo. Tiam ili geste invitis min sekvi ilin, kaj baldaŭ ni atingis grandan urbon. Ili enkondukis min en dometon, kie mi trovis ĉion necesan, pli aŭ malpli konvenan al oficiro de granda armeo. Mi laviĝis, ricevis purajn vestojn, fortikigis min per manĝo kaj min donis al ripozo.

II

Kiam vespere mi maldormiĝis, mi rimarkis, ke la apuda ĉambro estis plena je scivolemaj homoj, kiuj duonvoĉe interparolis. Ili sendube divenis mian aŭtokratian devenon. Aŭdinte mian movon, la homoj enrigardis, eniris kaj ekparolis. Mi ankaŭ diris kelkajn vortojn. Sed tio ĉi estis vana sonperdo, ĉar mi ne komprenis eĉ silabon. Post kelkaj minutoj en mia ĉambro aperis deko da homoj, al kiuj la ĉeestintoj faris profundajn salutojn. Mi konkludis, ke la venintoj estis gravaj personoj. Per manĝestado ili igis min sekvi ilin. Ni aliris grandan palacon kaj baldaŭ estiĝis en bela salono, kie sur levita loko kaj ĉirkaŭata de multaj personoj sidis maljuna virino kun kroneto sur la frizita kapo. Tio ĉi estis la reĝino de la lando.

La reĝino igis min apudiĝi, longe konsideris min, palpis mian vizaĝon kaj manojn, sendube mirante ilian blankecon, ĉar ĉiuj aleestintoj estis flavaj kiel citrono. La korteganoj esprimis la saman miron kaj gaje ridetis. La plej grandan miron kaŭzis mia barbo, ĉar mi estis la sola homo, kiu portis tiun ĉi respektindan ornamon : la reĝino kelkfoje pinĉis kaj tiris ĝin, suspektante aplikaĵon, sed la barbo ne degluiĝis. Oni proponis al mi manĝi kaj trinki, kaj oni „ha'is" kaj „ho'is" observante la movon de mia barbo. La reĝino ridis, mi ridis, ĉiuj ridis. Poste la reĝino faris al mi signon, kiu esprimis deziron ke mi transformiĝu en Adamon antaŭ la peko, ĉar sendube ŝi volis esplori, ĉu la daŭrigo de manoj estas same blanka. Kavaliro de la fama tria armeo, mi energie protestis kontraŭ tia nevidita kaj neaŭdita ofendo al la honoro militista, sed mi devis cedi kaj suferi mian malhonoron dum la citronvizaĝuloj kaj precipe la kronita diablino laŭte ridis je la subvestaj ĉarmoj de honesta oficiro. Ho ruĝa honto, mi konas ĉian maldolĉecon!

III

Mi komencis diligente lerni la lingvon de la lando per la natura metodo de montro al objektoj kaj de demandado pri iliaj nomoj. Kiam mi ricevis sufiĉan provizon da vortoj, mi prenis kaj penis diveni la signifon de la frazoj. Iom post iom mi propriĝis al mi la lingvon kaj tre flue interparolis kun la landanoj. La lingvo estis facila, sed la vortaro havis strangaĵojn, eĉ malkonvenaĵojn, kaj mi multe miris je tiu aŭ alia vorto. „Cenzuristo" nomiĝis „penskastranto", „soldato" estis „kazerna sklavo", „advokato" esprimiĝis per „korektisto de malsaĝuloj", „esti diligenta" signifis „havi dikajn sidvangojn", „flanĉino" estis „tolerota malfeliĉo", „ministro de la publika klereco" estis „maskita obskuranto", „patrioto" estis „monopola blekulo", „medicinisto" estis „lauscienca ekspedisto", „pastro" estis „dia makleristo" ktp. Komence kelkaj el tiuj ĉi vortoj ŝajnis al mi enigmoj, sed oni klarigis al mi ilian signifon. „Advokato" ekzemple nomiĝis „korektisto de malsaĝuloj", ĉar (laŭ la klarigo) la procesantoj nur tiam fariĝas saĝaj, kiam, post la proceso, ili vidas, ke la advokata honorario kaj aliaj elspezoj englutis valoron pli grandan ol la gajnita afero. „Ministro de la publika klareco" estis „maskita obskuranto", toleranta la lernejojn, ĉar la popolo ilin volas, sed, por kontraŭagi la efektivan kreskon de la scio, li lernigas ĉiujn sensencaĵojn tial ke la lupoj estas sataj kaj la ŝafoj sendifektaj. Sed la plej grandan enigmon prezentis al mi la esprimo „kazerna sklavo", kiu signifis „soldato".

— Kial vi nomas soldaton kazerna sklavo ? — demandis mi la mastron de mia loĝejo.

— Ĉu vi opinias ke la nomo estas negusta ? Kiel vi komprenas la vorton „sklavo" ?

— Sklavo estas homo, kiu ne havas propran volon kaj agas laŭ la ordono de alia, disponanta lian liberecon kaj vivon.

— Kion do vi volas ? Ĉu „kazerna sklavo" havas volon ? Ĉu lian vivon oni ne disponas, sendante lin militi.

— Jes, sed la soldato defendas la patrujon, la honoron de sia lando...

— Iafoje li efektive faras tion ĉi, sed ne ĉiam. Nu, en la okazoj, kiam lia lando estas l'atakanto (ĉar ĉiam unu el la militantoj estas la atakanto, kaj la alia la atakato), kion vi faras al via soldato, kiu rifuzas defendi maljustan aferon ? Vi lin kondamnas, ekzekutas, k. c. Ĉu li ne estas vera sklavo, kazerna sklavo ?

— Vi diras tion ĉi, ĉar vi ne komprenas la esencon de la militista honoro.

— Vi diras tion ĉi, ĉar vi ne komprenas la esencon de la libereco.

Ni longe disputis, sed ne povis interkonsenti.

Observante la morojn de la urbanoj, mi rimarkis ke ilia lingvo perfekte konformiĝas al iliaj kutimoj. La senceremonieco de iliaj esprimoj komplete agordiĝis al ilia vivo. Farante vizitojn al miaj konatoj, mi devis ridi je ilia naiva simpleco kaj tromezura malkaŝo, kiu formale faras skandalon. Mi aŭdis kiel juna sinjorino, je l'demando pri ŝia farto, respondis tute simple : „Mi havas malsanan mamon". Mi ne povis deteni mian rideton. Kiam mi, demandita pri la kaŭzo, diris, ke tiu ĉi esprimo estas malkonvena, oni laŭte miris. Mi klarigis ke estus pli oportune diri : „mi estas malsana". Sed la ĉeestantoj rediris : „Nu, se oni vin demandos, je kio nome vi estas malsana ?" Mi respondis : „Tiam mi rilatigos la malsanon al alia membro, pli konvena ol mamo". La interparolantoj ridis. „Ĉu vi dividas la membrojn je konvenaj kaj malkonvenaj ?" ekkriis la sinjorino, kiu estis la kaŭzo de la disputo. „Kiaj membroj do estas konvenaj kaj kiaj malkonvenaj ?" Tiu ĉi demando embarasis min. Mi diris, ke ĉiu devas tion scii sen ricevi klarigojn, ke Dio mem donis al ni ĉenaskitan ideon pri konveneco. La tuta societo kondolence rigardis min, kvazaŭ en mia kapo ne ĉio estis en ordo.

(fino en proksima no).

sama urbo, estas organizita en la kafejo Régence, place Bellecour (ĉe l'angulo de strato Gasparin) gastotablo; la esperantistoj kunvenas ĉiuvendrede vespere, je 8 1/2 por interparoli. Fremduloj invitataj.

Moskvo (Rusujo). — « Industria kaj komerca grupo Esperantista *Laboro* ». Poŝta kesto, 409. Prezidanto : A. Prager ; sekretario : N. Voronov ; bibliotekisto : N. Jigulenko.

Reims (Francujo). — Esp.-Oficejo, 5 Place Royale (telefono 486), Chauvillon, Konsulo Liveras ĉiujn informojn parole kaj letere pri Reims kaj la regiono : turismo, komerco kaj esperantismo.

St-Etienne (Francujo). — *Sekcio komerca kaj industria de l'grupo Esperantista.* — Kelkaj sekcianoj intencante partopreni la teknikan vortfaradon por la fako teksado kaj rubando tre dezirus interrilatiĝi kun diverslandaj samfakanoj. Sin turni al *S-ro B. Peyraud, 41, rue de la Loire.*

ANONCETOJ

TARIFO

Korespondado. — Ĉiu enskribiĝo kostas 30 spesdekojn (fr. 0.75 ; 7 d. ; m. 0.60). Rabato da 25 % por 6 enpresoj kaj 50 % por 12 enpresoj. La literoj P I. montras la korespondadon per poŝtkartoj ilustritaj ; la litero L. montras korespondadon per leteroj ; la literoj P M. montras interŝanĝon de poŝtmarkoj. Niaj abonantoj rajtas enpresigi senpage sian nomon unufoje.

Petoj kaj proponoj.— Ĉiu linio (40 literoj) kostas 10 spesdekojn (fr. 0.25 ; 5 d. ; m. 0.20). Rabato da 25 % por 6 enpresoj kaj 50 % por 12 enpresoj. Niaj abonantoj rajtas enpresigi senpage trilinian anonceton.

Komercaj reklamoj. — Ĉiu linio (40 literoj) kostas 16 spesdekojn (fr. 0.40 4 d. ; m. 0.32). Rabato da 25 % por 6 enpresoj kaj 50 % por 12 enpresoj. Niaj abonantoj (speciale la hoteloj esperantistaj) rajtas enpresigi senpage trilinian anonceton.

NOTO. — Oni sendu ĉian anonceton antaŭ la 5a kaj 20a de ĉiu monato, ĉu al nia administrejo, ĉu al niaj lokaj agentoj aŭ al la Esperanto-Oficejoj. Oni skribu kiel eble plej legeble. Oni povas pagi per poŝtmandato, poŝtkuponoj internaciaj aŭ poŝtmarkoj. Ĉiu anonceto, ne akompanata de monsendo, ne estos enpresata. La Esperanto-Oficejoj estas petataj ĉiameti ĉiufoje niajn anoncetojn ĉe sia afiŝejo.

Korespondado

Driffild (Yorkshire-Anglujo). — S-ro J. Aitton, Market Place. PI. L.

Zittau (Germanujo). — S-ro W. Andrae, Eckartsbergerstr., 27. PI.

Winterthur (Svisujo). — S-ro E. Bildstein. Steinberstr., 31. PI.

Huy (Belgujo). — S-ro A. Beaujean, rue St-Mengold. PI.

Aidin (Azia-Turkujo). — S-ro Platon Orphman. Rue D 12. L. PI. PM.

Praha. I (Bohemujo-Aŭstrio). — S-ro D. Pavel, studento, Královské Vinohradyl, 418 ; S-ro Tobek Wladimir, studento. Divadelní ulice č. 16.

Kettering (Anglujo). — S-ro A. E. Smith, 14, Garfield Str. PI.

Aidin (Azia-Turkujo) — S-ro Jacques Algazi, Cie Singer, PI. ; S-ro Leon Pessah. PI.

St-Petersburg (Rusujo). — S-ro Michel Ambros, Zabalkanskij prosp. d 53. Kom 60. L. PI.

Hull (Yorkshire-Anglujo). — S-ro S. E. Lambert, 31, Madmanstr. (PM. sur bildflanko). PI.

Magdeburg (Germanujo). — S-ro H. Wuttke, filo. Pionierstr., 21. PM.

Roanne (Francujo). — S-ro W. Hermann, 23, rue Paul-Bert. PI.

Le Côteau (Loire-Francujo). — F-ino Chassande, instruistino, PI. ; F-ino Lionet, instruistino, PI.

Roanne (Francujo). — Gefratoj Colon Marie & Jean (12-14 jaraĝaj), 28, rue de la Chaise. PI.

Ravensburg (Württemberg-Germanujo).— S-ro O. Müller, Gartenstr., 1. PI.

Veseli-n/-Mor. (Moravio-Aŭstrio). — D-ro B. Neumann PI. PM.

Tarare (Rhône-Francujo). — S-ro P. Neuville, 24, rue de Savoie. PI. L.

Petoj & proponoj

Peto pri ofico. — S-ro Tolstoj, selo Dejanovo, Kurmiŝskagouerda, Simbirskoj gub. (Rusujo), bienhavanto 23 jara serĉas ian postenon en la eksterlando. Skribu al la redakcio de ESPERANTO (Genevo-Svisujo), sub no 26.

Korespondado. — S-ro A. Bonichon, Vierzon (Cher-Francujo) korespondas kun Esperantistoj precipe neeŭropaj kaj escepte anglaj, aŭstriaj, germanaj, francaj kaj svedaj.

Kompostistoj. — S-ro E. Brunet, Provenza 209, Barcelona (Hispanujo), korespondas per PI. kun fremdaj kompostistoj.

Fotografaĵoj. — S-ro Tr. Barth, Rusĉuk (Bulgarujo), deziras ricevi aŭ aĉeti fotografaĵojn de agrikulturaj maŝinoj.

Korespondado — S-ro H. Lüthi, Obere Daseelhoferstr., Bern (Svisujo), deziras korespondi per PI. kun danaj, norvegaj, svedaj, grekaj, turkaj kaj eksterlandaj geesperantistoj.

Estas vendeblaj : luksa insarsiita stila meblaro, malnovaj sciencaj diverslingvaj libroj, porcelano, neuzitaj vidaĵkartoj ĉiulandaj, raraj poŝtmarkoj, bildoj, k. t. p. ĉio el la postmorta restaĵo de J. Červeny el Audejovice. Sin turni al F-ino Hrušková, Dlouka ulice, ó 26. C. Budejovice (Bohemujo-Aŭstrio).

Kor-spondado. — Max Bousquet, Roanne (Loire-Francujo), baldaŭ 4 jaruĝa, disdonos dum 15 monatoj (ĝis jul. 1909 inkl.) portretojn de si mem, grupojn de gelernantoj pri Esp. de sia patro, poŝt. il., k. t. p., al ĉiuj geamikoj de la mondo, eĉ francaj, kiuj sendis al li ion agrablan (gaz. aŭ jurn. il., bild., fotografaĵojn, natur. aŭ art. kuriozaĵojn, k. t. p.) kun kelkaj *tre leg.* vortoj.

Informoj. — *Hradec-Králové* (Bohemujo-Aŭstrio). — Esperanto-Oficejo ĉe S-ro Krupka, stofkomercisto. Informoj pri komerco, turismo kaj historio. (Batalejo dum milito prusa-aŭstra 1866).

Riprezentantoj. — S-ro Ch. Schriewer, Esperanto-Konsulo, Moresnet-neutre, riprezentas ĉiuspecajn esperantaĵojn.

Senpage ricevos la belan prospekton de la Esperantista vilaĝo *ĉiu* samideano, kiu sendos al mi la poŝtpagon per Internacia Respondkupono. D-ro Schramm, Ständehaus, Dresden (Germanujo).

Kristanaj Unuiĝoj de junaj viroj. — *Grava afero.* — Membroj de « Kristanaj unuiĝoj de junaj viroj » sendu bonvole sian adreson al S-ro P. Hübner, ingeniero, Fr. Wilhem-str., 66, Mühlheim-a-Rhein (Germanujo).

Poŝtkartoj. — Sendu 80 spesdekojn al S-ro Pion. Sté Générale, Beaune (Côte-d'Or, Francujo) kaj vi ricevos belan kolekton da 13 ilust. Kartoj Esp. de Beaune.

Al ĉiuj Esperantistaj korespondantoj. — En julio oni komencos eldonadi almenaŭ ĉiumonate grandegan tutmondan : **Faukner-adresaro'n** de esperant'korespondantoj. —

Prezo (afrankite) kun enpreso de adreso :

1 ekz. : 20 Sd ; 10 ekz. : 1,90 Sm ; 50 ekz. : 8,70 Sm.

Ĉiu plua linio (35 lit.) 8 Sd., plua enpreso (sen adresaro) 10 Sd. Petu tarifon de komercaj anoncoj ! — Por mendoj pagitaj antaŭ 15/VI ni donos rabaton 5 %. Informojn por pago de respondo, aliĝojn, bonvolu sendi al : « *Esperanto-Oficejo* », K. Ed. Krupka en Hradec-Králové (Bohemujo-Aŭstrujo).

Komercaj reklamoj

Franca-Brita Ekspozicio. — Pensio por gesinjoroj, Hejmaj komfortaĵoj. Bano. Moderaj prezoj. Oni parolas Esperante, Angle, France. S-ino O'Connor, Esperanto-House, 11, St. Stephens Sq. Bayswater-London (Anglujo).

Zamenhofan portreton, sed ankaŭ aliajn se vi alsendas fotografaĵon, liveras en arta farajo, formato 35 × 45 cm. por 2 Sm. Wilh. Thielking, Schöneberg, Berlin, Reicharstr., 3.

Reklamo. — S-ro C.-A.-G. Browne, reklamagento, 53-54, Wych-Street, London, W. C. (Anglujo), deziras korespondi kun Esperantistoj pri anoncado en britaj, koloniaj kaj fremdaj jurnaloj.

Komerco.— Agento por eksporto kaj importo. Hjälm Baäckström, Postbox 237, Stockholm (Svedujo).

Fianĉinoj esperantistaj. — Aĉetu viajn litoblankaĵojn en tolo kaj kotono, servietojn, tablotukojn, k. t. p., ĉe via samideano Jakobo Wyler, Zurich (Svisujo), Stampfenbachstr, 32. Belaj, bonaj kvalitoj ; moderaj prezoj ; postulu specimenojn aŭ viziton.

ESPERANTISTA HOTELO
Marigny

S^{INO} BOCQUILLON

1, Rue de l'Arcade (VIIIe) — ***Paris***

(apud la preĝejo « *La Madeleine* » inter la stacidomoj *St-Lazare, Orsay*, kaj la promenejo « *Champs-Elysées* »

Moderna komforto — **Banĉambro**
Elektra lumo — **Telefono** (242-31)

Rekomendata.

ĴUS APERIS :

POLA ESPERANTISTO

Redak. : D-r Leon Zamenhof ; Dr. K. Bein (Kabe) ; Leo Belmont ; A. B. Brzostowski ; Antoni Grabowski ; Stanislaw Schels ; A. Zahrzewki.

[illegible]

D-r LUDWIK ZAMENHOF.

„ **Pola Esperantisto** " **gardos antaŭ ĉio la purecon kaj naturan evolucion de nia lingvo.**

POSTULU SPECIMENAN NUMERON !

Adreso de la Redakcio :
Warsawa (Varsovio), Marszalkowska, 143.

Adreso de la Administracio :
Warszawa (Varsovio), Hoża No 40, m. 8.

Abonprezo :
Jare : 2 Sm ; Duonjare : 1 Sm, kun transsendo kaj aldono literatura.

Dresdeno

Kongresurbo 1908 en Germanujo

M. FESSNER, librovendejo

Ammonstrato, 63 (proksime de l'ĉefstacidomo kaj stacidomo Wettimerstrato)

Vendas ĉiajn Esperantajn kaj Germanajn librojn ĉien en la tuta mondo.

Rubandoj

Speciala fabrikejo por rubandoj, ordenaj bandoj francaj kaj fremdaj. Liveranto al la ministrejoj.

Laŭ mendo la firmo povas fabriki kiajn ajn rubandojn por industristoj kaj komercistoj, bandojn por ordenitoj, insignojn por societoj, kongresajn framasonajn rubandojn. Speciala banto por la Esperantistoj.

Louis Reynaud

18 et 20, place Jacquard, St-Etienne (Loire) *France.*

Liverantoj de Mustardo kaj **Amelo al la Reĝo**

Laŭ privilegio

J. & J. COLMAN

(Akcia Societo)

MANUFAKTURISTOJ DE

MUSTARDO, AMELO, BLUIGAĴO

KAJ

BRITA RIZFARUNO

108, CANNON STREET, LONDON
kaj CARROW WORKS, NORWICH (Anglolando)

Ĵus aperis :

Konsuloj kaj Esperanto-Oficejoj

— Informoj pri la Kreo kaj elekto de la konsuloj, organizo kaj servoj de la konsuloj kaj Esperanto-Oficejoj, laŭ la decidoj de la kunvenoj de la konsuloj kaj delegitoj de Esperanto-Oficejoj dum la IIIe Universala kongreso de Esperanto.

Ĉiuj konsuloj grupkomitatanoj, aferistoj, k. a. nepre devas legi tiun broŝuron.

Prezo : 20 Spesdekoj (1 ekzemplero).
1,50 Spesmilo (10 ekzempleroj).

Rabato da 30 % al la libristoj, Esperanto-Oficejoj, Agentoj de " Esperanto "

Eldonejo : 8, rue Bovy-Lysberg, *Genève* (Svisujo).

LA SOLE INTERNACIA SIGNO

estas la **„ VERDA STELO " GASSE**

la plej malnova — la plej malkara — la plej bela

1 pinglo aŭ broĉo fr. 0,75 (sm 0,30) ; 10 = fr. 9 (sm 2,38). 1 kravata pingleto fr. 0,75 (sm 0,30), 10 = fr. 4 (sm 1,59)

en **Francujo** : Emilo Gasse 77, rue Ernest Renan, Havro.

Belgujo : ĉe Sro J. Coox, Belga Sonorilo.

Germanujo : Esperanto Verlag Möller et Borel, Berlin S. 42.

Rusujo : Sto Espero, B. Podjaĉevskaja, No 24, Kv. 12. St. Peterburgo.

Svedujo : Esperantisten, 37, Surbrunnsgatan, Stockholm.

Svisujo : Sro Karl Jost. 40. Frölichstrasse Zürich.

FELIETONO DE " ESPERANTO " 6

LA LIBRO DE ESTER

Originale verkis

A. KOFMAN

VII.

Kiam la hebreoj sciiĝis pri tio ĉi, ili laŭte ploris, ĉar ili ne volis morti. Mordeĥaj venis al la korto de la reĝo kaj transdiris la malĝojan sciigon al la eŭnuko Hatak, kiu servis al Ester. Madoĥaj diris al Hatak : komuniku al la reĝino, ke ŝi iru al la reĝo por peti lin indulgi la nacion. Kiam Ester aŭdis la teruran novaĵon, ŝi ploris. Ŝi resendis Hatahon al Mardoĥaj kun la klarigo : « ĉiuj homoj de Persujo konas la leĝon devigan por ĉiuj sen escepto : Se viro aŭ virino eniras la internan korton de la reĝo sen esti vokita, oni estas kondamnata al la morto. Nur se la reĝo tuŝas la enirinton per sia ora sceptro, li restas vivanta. Sed mi, mi ne estis vokita el la reĝo daŭre tridek tagoj. » Kiam Mordeĥaj aŭdis tiujn ĉi vortojn, lia koro fariĝis multpeza, kaj li foriris. Sed poste li sekrete sendis al ŝi leteron, kie li skribis : « Ester ! Ne pensu, ke ci sola saviĝos de la morto, estante en la domo de la reĝo, se ĉiuj hebreoj mortos. Se ci silentos en tiu ĉi terura tempo, sciu ke Dio savas sian popolon per alia rimedo, sed ci en cia domo, ci pereos. Kio ? Ĉu eble ke ci pensas ke cia edziniĝo efektiviĝis por amuzi kronitan vinbarelon ? Ido de Saul, ci forgesis, kion faris Deborah kaj la filino de Jeftah ? Ĉi ne volas riĉigi cian popolon per nova brilanta nomo de Ester ? » Leginte tiun ĉi leteron, Ester sentis flamon en la koro kaj ordonis diri al Mordeĥaj : « Konsoliĝu kaj preĝu, mi iras al Ahaŝveroŝ. Mi ĉesis timi morti. »

Ester metis sur ŝin la plej belan veston kaj la kronon kaj eniris la internan korton de la reĝo. La reĝo, kiu sidis ĉe fenestro, rimarkis ŝin. Ester ricevis favoron antaŭ liaj okuloj, li ordonis voki ŝin, tuŝis ŝin per la sceptro kaj demandis : « Kion ci havas, reĝino, kaj kio estas cia deziro ? » Ester respondis : « Se la reĝo trovas ĝin bone, la reĝo bonvolu veni al mi morgaŭ, kun Haman, al la festeno, kiun mi preparas. » La reĝo konsentis kaj ordonis inviti Hamanon.

Haman, sciiĝinte pri la afableco de la reĝino, saltis de ĝojo, vokis al si la amikojn, la edzinon Zereŝ kaj, plenblovita de fiereco, multe fanfaronis pri la gloro de siaj riĉaĵoj, pri la granda nombro de siaj infanoj, pri ĉio, kion la reĝo faris por lin grandigi. Haman diris : « Eĉ la reĝino Ester invitis min al sia festeno, min kaj la reĝon, neniun alian. Sed tio ĉi ne konsolos min dum mi ankoraŭ vidos Mordeĥajon la judon apud la pordego de la reĝo. » Tiam liaj amikoj kaj Zereŝ diris : « Pendigu lin ! Ordonu fari pendigilon kaj diru al la reĝo ke la bono de la regno bezonas la pendigon de Mordeĥaj. » Tiuj ĉi vortoj plaĉis al Haman. Li forgesis ke Mordeĥaj savis la vivon de la reĝo, kaj ke tio ĉi estas skribita en analoj ; Jehovo sendis al Mordeĥaj la medikamenton antaŭ la ulcero.

VIII

Nokte la reĝo ne povis dormi, kaj tio ĉi zorgigis la korteganojn. Hegaj vekis ĉiujn dancistinojn por ke ili estu pretaj laŭ la unua signo. La vinverŝisto klopodis apud la vinkruĉoj. Saasgaz instigis la virinojn fari siajn tualetojn. Sed la reĝo volis nek dancistinojn, nek vinon, nek virinojn. Li ordonis voki al si la skribiston Samŝaj'on por ke la legado de la analoj iom distru lin. Kaj Saaŝgaz legis la grandajn fariĝojn, kiujn Ahaŝveroŝ siatempe diktis skribi :

« Mi estas Ahaŝveroŝ, la reĝo de la reĝoj, kaj nenia reĝo estas egala al mi. Mi adoras Ormuzdon, kaj Ormuzdo donis al mi grandan forton. Mi venkis malamikojn, kiujn neniu kuraĝis ataki. Mi venkis sep reĝojn, propramane forpikis al ili la okulojn, fortranĉis al ili la nazojn. Mi elŝiris al ili la harojn kun la ungoj, kiujn mi bruligis por ke iliaj animoj turmentiĝu post la morto. Mi adoris Ormuzdon, kaj danke li mi fariĝis forta.

« La grandaj dioj donis al mi gloron kaj riĉaĵojn, ĉar ili min amis. Danke ilia helpo mi venkis kvinfoje sep malamikajn naciojn. Mi ruinigis iliajn regnojn, bruligis iliajn urbojn, mi metis ĉion en sangon kaj en teruron, mi plugis per glavo, mi semis ostojn, mi egis per pikoj. Unu nokton, post batalo, kiam mi rostis tri kaptitajn reĝojn sur malgranda fajro, mi edziĝis je iliaj filinoj en la nombro de dek virgulinoj. Ĉar la granda Ormuzdo kaj la granda Mitra donis al mi forton...

« La kvaran jaron de mia regno okazis terura, malpia kaj monstra afero : du malpuraj bestoj de mia kortego nutris en siaj nigraj koroj neeblan krimon : Bigtan kaj Tereŝ volis levi la manojn sur la disimilan reĝon Ahaŝveroŝ. Sed la granda Ormuzdo amis min kaj malkaŝis tion ĉi al bondeziréma homo Mordeĥaj, filo de Jair, filo de Simej, filo de Kiŝ, Benjamenindo. La bondezirema homo Mordeĥaj savis al la feliĉa mondo la grandan reĝon Ahaŝveroŝ... »

Aŭdinte tion ĉi, la reĝo demandis :

— Kian honoron kaj gloron oni faris al Mordeĥaj por tio ĉi ?

— Oni nenion faris al li, ho reĝo de reĝoj, laktodona mamo de bovinoj !

Tiu ĉi respondo ĉagrenis la reĝon. Kiam la mateno estis veninta, li demandis :

— Kiu estas en la ekstera korto ?

Oni diris al li ke Haman atendas lian permeson eniri. Efektive Haman venis por peti la permeson pendigi Mordeĥajon.

Kiam li eniris, la reĝo demandis lin :

— Diru, Haman ! Kion oni devas fari al homo, kiun la reĝo volas honori ?

Haman, kiu pensis en sia koro, ke la honorata homo estas li mem, ĝoje respondis :

— Kiam reĝo volas honori homon, oni ornamas lin per la vesto de la reĝo, oni sidigas lin sur la ĉevalon, kiun la reĝo rajdas, kaj oni metas sur lin la kronon. Poste la plej granda homo, post la reĝo, prenas la ĉevalon je l'bridilo, kondukas la beston kun la homo tra ĉiuj stratoj kaj laŭte krias : « Jen kion oni faras al homo, kiun la reĝo volas honori ! Jen kion oni faras al homo, kiun la reĝo volas honori ! »

— Nu, Haman, rapidu ! Prenu mian veston kaj metu ilin sur Mordeĥajon. Sidigu lin sur mian ĉevalon Ŝifregoz kaj faru ĉion, kion ci diris.

(Daŭrigota).